

Vergaderjaar 2016–2017

34 211

EU-voorstel: Strategie voor een digitale eengemaakte markt¹

I

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 17 mei 2017

De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie² hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van Economische Zaken van 16 februari 2017, met daarin de beantwoording van nadere vragen over het richtlijnvoorstel betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud³ en het voorstel voor een richtlijn over overeenkomsten van de online-verkoop en andere verkoop op afstand van goederen⁴.

Naar aanleiding hiervan is op 5 april 2017 een volgende brief gestuurd aan de Minister.

De Minister heeft op 17 mei 2017 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het nader gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Van Dooren

¹ Zie dossier E150042 en E150043 op www.europapoort.nl

² Samenstelling: Engels (D66), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA) (*vicevoorzitter*), Duthler (VVD) (*voorzitter*), Ten Hoeve (OSF), Koffeman (PvdD), Strik (GL), Knip (VVD), Backer (D66), Barth (PvdA), Beuving (PvdA), Hoekstra (CDA), Schouwenaar (VVD), Schrijver (PvdA), Van Strien (PVV), Kok (PVV), Gerkens (SP), Bredenoord (D66), Dercksen (PVV), D.J.H. van Dijk (SGP), Van Rij (CDA), Rombouts (CDA), Van de Ven (VVD), Wezel (SP), Bikker (CU), Baay-Timmerman (50PLUS)

³ COM(2015)634; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossier E150042 op www.europapoort.nl.

⁴ COM(2015)635; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossier E150043 op www.europapoort.nl.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Minister van Economische Zaken

Den Haag, 5 april 2017

De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 16 februari 2017, met daarin de beantwoording mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie van nadere vragen over het richtlijnvoorstel betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud⁵ en het voorstel voor een richtlijn over overeenkomsten van de online-verkoop en andere verkoop op afstand van goederen⁶. De leden van de **VVD**-fractie danken u hartelijk voor de duidelijke beantwoording van de door hen gestelde vragen en hebben nog een aantal nadere vragen.

Ten aanzien van de samenloop tussen het richtlijnvoorstel betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud en de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, heeft u aangegeven dat de Juridische Dienst van de Raad en de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming verzocht zijn om hierover advies uit te brengen. Beide adviezen worden besproken tijdens de voortzetting van de onderhandelingen onder het Maltees voorzitterschap. De leden van de VVD-fractie verzoeken u hen op de hoogte te brengen van de inhoud van genoemde adviezen en de consequenties die hieraan worden verbonden.

Ten aanzien van de toekomstvastheid van het traditionele eigendomsbegrip en de wenselijkheid c.q. noodzakelijkheid over te gaan op een aangepaste benadering van digitale data en digitale objecten, heeft u aangegeven dat het in de lijn der verwachting ligt dat de overdracht en eigendom van data onderdeel uitmaken van het nadere onderzoek van de Europese Commissie. U geeft aan dat het kabinet het onderzoek wenst af te wachten alvorens over te gaan op onderzoek op nationaal niveau. Graag worden de leden van de VVD-fractie over de uitkomsten van genoemd onderzoek geïnformeerd en de daarop eventueel te nemen vervolgstappen op nationaal niveau.

Ten aanzien van de ontbindingsmogelijkheid bij een geringe tekortkoming die in het richtlijnvoorstel over de verkoop op afstand van tastbare goederen wordt geregeld, heeft u aangegeven dat u zal inzetten op een hoog niveau van consumentenbescherming. De leden van de VVD-fractie verzoeken u daarbij ook voldoende oog te hebben voor de belangen van het bedrijfsleven, zoals u eigenlijk zelf ook al aangeeft, en in te zetten op deze goede balans tussen consumentenbescherming en de belangen van het bedrijfsleven (en dus niet alleen een hoog niveau van consumentenbescherming). Het is deze leden niet duidelijk of u zal inzetten op remedies van herstel en vervanging of vermindering van de prijs zoals bedoeld in de artikelen 7:21 en 7:22 van het Burgerlijk Wetboek, in plaats van de remedie van ontbinding bij geringe tekortkoming, of dat u deze ontbindingsmogelijkheid bij voorbaat al als gegeven aanneemt. De voornoemde leden verzoeken u deze duidelijkheid alsnog te bieden.

⁵ COM(2015)634; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossier E150042 op www.europa-poort.nl.

⁶ COM(2015)635; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossier E150043 op www.europa-poort.nl.

De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
A.W. Duthler

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 mei 2017

Hierbij beantwoord ik, mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie, de vragen (kenmerk 159002.09u) naar aanleiding van de eerdere beantwoording door het kabinet van vragen van uw Kamer⁷ over twee richtlijnvoorstellen betreffende enkele contractuele aspecten bij de levering van digitale inhoud en de verkoop op afstand van goederen.⁸

De leden van de VVD-fractie vragen naar de inhoud van de adviezen van de Juridische Dienst van de Raad en de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming over de samenloop tussen het richtlijnvoorstel digitale inhoud en privacybescherming en naar de consequenties die aan deze adviezen worden verbonden.

De Europese toezichthouder heeft haar advies op 14 maart 2017 openbaar gemaakt.⁹ De toezichthouder steunt de aanpak dat bij de onderhandelingen van het richtlijnvoorstel aandacht wordt besteed aan de raakvlakken tussen het consumentenrecht en het recht op bescherming van persoonsgegevens. De toezichthouder is kritisch over de in het richtlijnvoorstel voorziene mogelijkheid van levering van digitale inhoud in ruil voor persoonsgegevens. Mede in dit kader benadrukt de toezichthouder dat het essentieel is om het richtlijnvoorstel en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op elkaar aan te laten sluiten. De toezichthouder doet ook enkele concrete voorstellen tot aanpassing van een aantal artikelen in het richtlijnvoorstel, waaronder die over de definities en de rechten van de consument bij beëindiging van de overeenkomst, om te voorkomen dat het richtlijnvoorstel interfereert met de AVG. Inmiddels is het advies in de Raadswerkgroep besproken. Op dit moment worden in de Raadswerkgroep concrete aanpassingen van het richtlijnvoorstel besproken. Die komen erop neer dat elke overlap met de AVG wordt voorkomen en dat bepalingen waarin mogelijk sprake is van overlap, worden vervangen door verwijzingen naar artikelen in de AVG.

Uw Kamer heeft zelfstandig toegang tot het *besloten* «delegates portal» van de Raad waarin het vertrouwelijke advies van de Juridische Dienst is opgenomen. Het documentnummer is 15287/16.

Het kabinet hecht grote waarde aan beide adviezen. Het ziet ook de meerwaarde om de situatie waarin een consument enkel persoonsgegevens verstrekt om de digitale inhoud geleverd te krijgen onder het toepassingsbereik van de richtlijn te brengen. Het kabinet meent dat de consument in zo'n geval ook aanspraak zou moeten kunnen maken op de remedies die de richtlijn hem biedt als de digitale inhoud niet wordt geleverd of gebrekkig is. Op deze manier biedt de richtlijn de consument bescherming die de AVG niet biedt, omdat de AVG immers alleen bescherming biedt in het kader van de verwerking van persoonsgegevens en niet bij het niet leveren van digitale inhoud of het leveren van gebrekkige digitale inhoud.

⁷ Kamerstukken I 2016/2017, 34 211 (wordt nog gepubliceerd).

⁸ COM(2015) 634 en COM(2015) 635; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossiers E150042 en E150043 op <https://www.eerstekamer.nl/eu/>.

⁹ European Data Protection Supervisor, Opinion 4/2017 on the Proposal for a Directive on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content. Beschikbaar op: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/17-03-14_opinion_digital_content_en_0.pdf.

Ten aanzien van de toekomstvastheid van het traditionele eigendomsbegrip en de wenselijkheid c.q. noodzakelijkheid over te gaan op een aangepaste benadering van digitale data en digitale objecten, vragen de leden van de VVD-fractie naar de uitkomsten van het onderzoek van de Europese Commissie over «data economy» zoals aangekondigd in een mededeling van de Commissie¹⁰ en de daarop te nemen vervolgstappen op nationaal niveau.

Op 10 januari 2017 heeft de Commissie een mededeling gepresenteerd over de «data economy». Hierin kondigde de Commissie onder meer aan om stakeholders te consulteren over toegang tot en overdracht van data. Het ligt in de lijn der verwachting dat de overdracht en eigendom van data onderdeel uitmaken van het aangekondigde nadere onderzoek van de Commissie. Stakeholders konden tot en met 26 april 2017 op de consultatie reageren. Uitkomsten van het onderzoek zijn nog niet beschikbaar. Zoals aangegeven in de brief van 16 februari 2017, verwelkomt het kabinet de aandacht van de Commissie voor dit onderwerp gezien het grensoverschrijdend karakter van dataverkeer. Het kabinet wacht de uitkomsten van het onderzoek van de Commissie af, voordat wordt nagegaan of ook op nationaal niveau onderzoek nodig is.

Ten slotte verzoeken de leden van de VVD-fractie om ten aanzien van de ontbindingsmogelijkheid bij een geringe tekortkoming bij de verkoop op afstand van tastbare goederen voldoende oog te hebben voor de belangen van het bedrijfsleven en in te zetten op een goede balans tussen consumentenbescherming en de belangen van het bedrijfsleven. Ook verzoeken de leden van de VVD-fractie om duidelijkheid te bieden over de vraag of ik zal inzetten op remedies van herstel en vervanging of vermindering van de prijs zoals bedoeld in de artikelen 7:21 en 7:22 van het Burgerlijk Wetboek, in plaats van de remedie van ontbinding bij geringe tekortkoming, of dat ik deze ontbindingsmogelijkheid bij voorbaat al als gegeven aanneem.

Het kabinet zet bij het richtlijnvoorstel in op een totaalpakket van non-conformiteitsbescherming met een juiste balans tussen een hoog niveau van consumentenbescherming en het voorkomen van onnodige regeldruk voor ondernemers. De ontbindingsmogelijkheid bij een geringe tekortkoming is een onderdeel van dat pakket en deze afweging. Zowel met vertegenwoordigers van consumenten als het bedrijfsleven zijn gesprekken gevoerd over dit richtlijnvoorstel om zodoende de belangen van zowel consumenten als het bedrijfsleven scherp voor ogen te houden wanneer de onderhandelingen over het voorstel starten.

De leden van de VVD-fractie wijzen op de zogenaamde hiërarchie van remedies die in Nederland bestaat. Dit wil zeggen dat de verkoper bij een gebrek eerst herstel of vervanging moet aanbieden. Pas als herstel of vervanging onmogelijk is, herstel of vervanging de consument ernstige overlast zou bezorgen, of als de verkoper het herstel of de vervanging niet binnen een redelijke termijn voltooit dan wel verklaart niet te zullen uitvoeren, zijn prijsvermindering of ontbinding van de overeenkomst aan de orde.

Mede op basis van de gesprekken die het kabinet met stakeholders heeft gevoerd, ziet het kabinet geen aanleiding om af te wijken van de in Nederland geldende hiërarchie van remedies. Het kabinet zal daarom inzetten op een hiërarchie van remedies zoals wij die in Nederland

¹⁰ COM (2017) 9, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, «Building a European Data Economy».

kennen. Enkele lidstaten in de EU kennen geen hiërarchie van remedies. Dat betekent dat de consument kan kiezen voor ontbinding, ook als de verkoper niet eerst de gelegenheid heeft gehad om het gebrek op te lossen

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp